

Městská knihovna Trutnov

Výroční zpráva za rok 2025

OBSAH

Poděkování	3
Služby knihovny.....	4
1) Registrovaní čtenáři	4
2) Návštěvnost a dostupnost služeb.....	4
3) Donášková služba.....	5
4) Meziknihovní výpůjční služba.....	5
5) Rezervace dokumentů	5
6) Digitální a online služby knihovny	5
Knihovní fondy.....	7
Kulturní a vzdělávací akce.....	9
1) Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro dospělé.....	9
2) Přehled kulturních a vzdělávacích akcí v dětském oddělení.....	14
3) Přehled kulturních a vzdělávacích akcí v pobočce Horní Staré Město.....	20
Služby v regionu a metodická činnost.....	21
1) Cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2025	21
2) Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou.....	21
3) Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2025	22
Rozbor hospodaření	23
Technické zabezpečení.....	24
Poskytování informací dle zákona č. 106/99 Sb., o svobodném přístupu k informacím	25
Obrazová příloha.....	26
1) Fotogalerie – kulturní a vzdělávací akce pro dospělé.....	26

PODĚKOVÁNÍ

Po mnoha letech obětavé práce se s vedením knihovny rozloučila její dlouholetá ředitelka, paní Mgr. Jaroslava Maršíková, která odešla do penze.

Paní ředitelka stála v čele knihovny od roku 1990 a za dobu svého působení se výrazně zasloužila o její rozvoj a modernizaci. Pod jejím vedením se knihovna proměnila v kulturní a vzdělávací centrum, které slouží široké veřejnosti – od dětí až po seniory.

Paní ředitelka stála v čele knihovny neuvěřitelných 35 let – od roku 1990. Za tu dobu se zásadním způsobem zasloužila o její rozvoj a modernizaci. Pod jejím vedením se knihovna proměnila v živé kulturní a vzdělávací centrum, které dnes slouží všem generacím. Mezi její nejvýznamnější úspěchy patří nejen rozšíření knihovny o nové prostory, rozšíření knihovního fondu, ale především zavedení inovativních služeb a aktivní podpora čtenářství skrze nespočet besed a programů.

Kolegyně i návštěvníci knihovny oceňovali nejen její profesionalitu, ale také lidský přístup, ochotu a neutuchající nadšení pro svět knih.

Na její práci nyní navazuje nová ředitelka, Bc. Lenka Trejbalová, DiS., která přichází s vizí dalšího rozvoje služeb a posilování role knihovny.

Paní Mgr. Jaroslavě Maršíkové přejeme do dalších let především pevné zdraví, spokojenost a mnoho krásných chvil v nové životní etapě.

SLUŽBY KNIHOVNY

1) Registrovaní čtenáři

V roce 2025 naše služby využívalo celkem 3 843 registrovaných uživatelů. Tradičně nejpočetnější skupinu tvoří dospělí čtenáři, kterých bylo 3 133 (84 %), zatímco dětských čtenářů do 15 let jsme registrovali 710 (16 %). Ve srovnání s předchozím rokem došlo k mírnému poklesu o 125 čtenářů, přesto si knihovna udržuje stabilní a širokou základnu aktivních návštěvníků.

2) Návštěvnost a dostupnost služeb

V roce 2025 využilo našich služeb 153 266 uživatelů. Do prostor knihovny a jejích poboček zavítalo osobně 57 672 návštěvníků. Velký zájem byl tradičně o doprovodné aktivity – kulturní akce přilákaly 2 409 osob a vzdělávací programy 2 967 účastníků. Služeb internetu přímo v knihovně využilo 757 návštěvníků.

Významnou a stále rostoucí složkou naší činnosti jsou on-line služby. V uplynulém roce jsme zaznamenali 95 705 tzv. virtuálních návštěv, což svědčí o vysoké kvalitě a dostupnosti našeho digitálního obsahu a katalogů.

Snadnou dostupnost služeb zajišťujeme také širokou provozní dobou. Hlavní budova (oddělení pro dospělé a studovna) je veřejnosti otevřena 45 hodin týdně. Oddělení pro děti nabízí 28 hodin týdně a naše pobočky v Horním Starém Městě (31,5 hod.) a v Poříčí (8 hod.) doplňují síť služeb tak, abychom byli našim čtenářům co nejbližší.

3) Donášková služba

Knihovna nezapomíná ani na čtenáře, kteří nás ze zdravotních důvodů nemohou navštívit osobně. Naši pracovníci pravidelně docházejí za obyvateli Domova pro seniory s čerstvou nabídkou knih a stejnou péčí zajišťuje i pobočka v Horním Starém Městě. Pro nepohyblivé nebo jinak handicapované spoluobčany navíc nabízíme individuální donáškovou službu až do domu, kterou si lze sjednat telefonicky. Touto cestou se snažíme udržovat kontakt se všemi našimi čtenáři bez ohledu na jejich mobilitu.

4) Meziknihovní výpůjční služba

Prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby zajišťujeme našim čtenářům přístup k dokumentům, které se nenacházejí v našem fondu, a zároveň v rámci spolupráce poskytujeme naše tituly jiným knihovnám v ČR. V roce 2025 jsme zpracovali celkem 179 požadavků, z nichž bylo 174 vyřízeno kladně. Pro potřeby našich uživatelů jsme z jiných knihoven zajistili 116 dokumentů. Naopak z našeho fondu bylo pro čtenáře z jiných měst vyžádáno a úspěšně odesláno 84 titulů.

5) Rezervace dokumentů

Mezi čtenáři zůstává i nadále velmi vyhledávanou službou zajištění konkrétních titulů prostřednictvím rezervací a tzv. odložení z poličky. V roce 2025 jsme takto připravili celkem 4 506 rezervací. U titulů, které byly dostupné v regálech, využili návštěvníci v 1 275 případech možnost on-line objednávky s následným vyzvednutím (odložení z poličky). Tyto služby výrazně zvyšují komfort našich uživatelů a zrychlují přístup k žádané literatuře.

6) Digitální a online služby knihovny

On-line a digitální služby jsou dlouhodobě důležitou součástí nabídky knihovny a významně doplňují klasické knihovnické služby. Čtenářům je na webových stránkách knihovny k dispozici on-line katalog, který umožňuje uživatelům vyhledávat dokumenty z knihovního fondu, získávat přehled o novinkách, prostřednictvím čtenářských kont sledovat stav svých výpůjček, prodlužovat výpůjční lhůty, rezervovat požadované tituly, kontrolovat registraci a platby i upravovat své kontaktní údaje. Součástí digitálních služeb je také automatická e-mailová komunikace se čtenáři, která zahrnuje upozornění na blížící se konec výpůjční lhůty, oznámení o připravených rezervacích i zasílání upomínek.

Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny bylo v roce 2025 1 332, a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 41. Vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu evidujeme 72 657 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 20 736.

Registrovaným uživatelům je k dispozici on-line půjčování e-knih a e-audioknih. V roce 2025 knihovna zprostředkovala pro své čtenáře 2 759 e-vypůjček knih firm Palmknihy a Flexibooks.

Na facebooku a instagramu knihovny jsou uveřejňovány nadcházející a proběhlé kulturní a vzdělávací akce, aktuality týkající se dění v knihovně a informace o přírůstcích knihovního fondu. Profil knihovny na facebooku sledovalo v roce 2025 cca 1100 sledujících a na instagramu 920 sledujících.

Městská knihovna je součástí celostátního projektu Ptejte se knihovny. Přes tento informační portál je možné zaslat konkrétní otázky, které knihovna zodpoví do 2 pracovních dnů od doručení zprávy.

Významnou součástí on-line nabídky je také přístup k Národní digitální knihovně a k databázi Děd nedostupných na trhu (DNNT). Registrovaní čtenáři tak mohou vzdáleně využívat digitalizované dokumenty, které již nejsou běžně dostupné na knižním trhu, a získávat k nim přístup přímo ze svého domácího prostředí.

Knihovna je zapojena do portálu Knihovny.cz. Účast v tomto projektu celorepublikového významu jí pomáhá se více zviditelnit, což přispívá k dobrému jménu knihovny a pomáhá přitáhnout pozornost veřejnosti.

Rozvoj on-line a digitálních služeb je součástí širšího směřování knihovny.

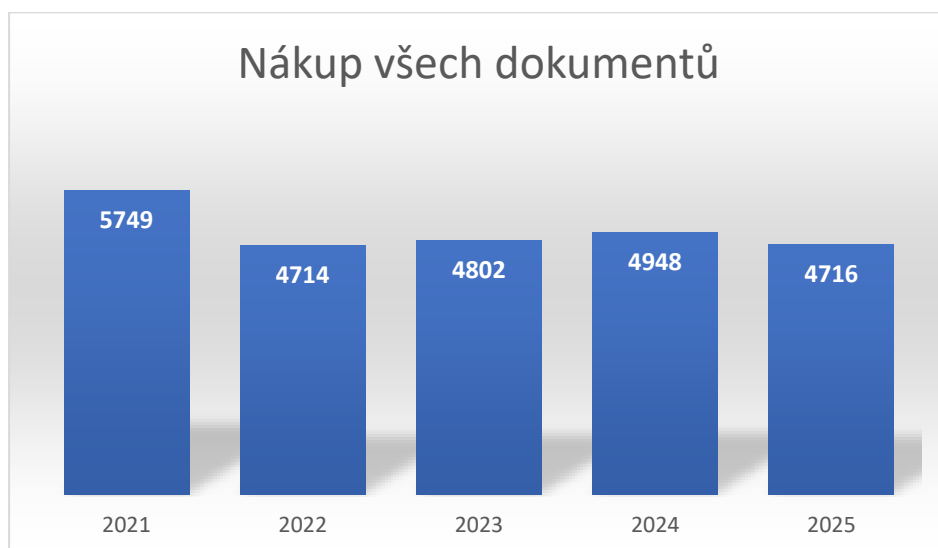
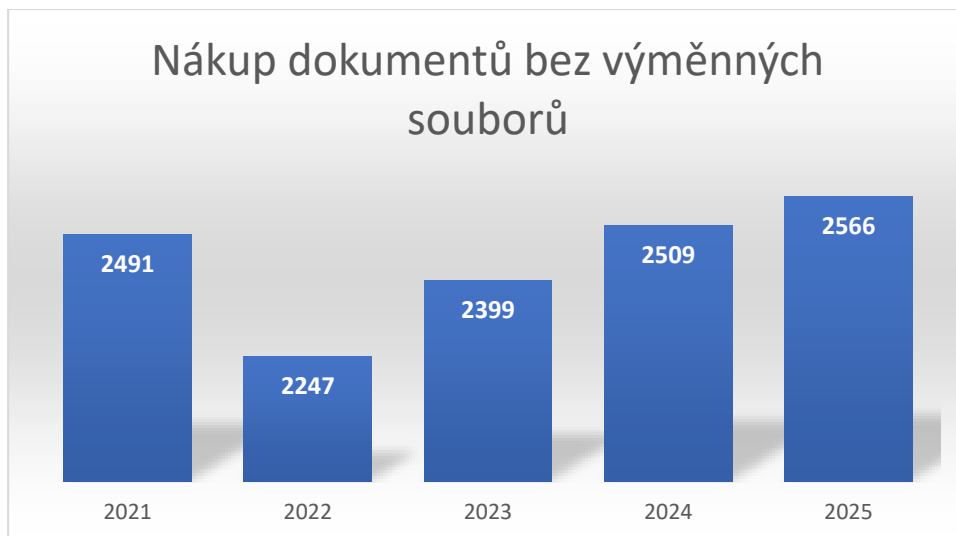
KNİHOVNÍ FONDY

V roce 2025 byl fond knihovny doplňován standardním způsobem tak, aby co nejvíce uspokojoval potřeby čtenářů knihovny. Přírůstek fondu činil 4716 knihovních jednotek, z toho bylo 2 150 určeno pro výměnné soubory. Knihovní fond k 31. 12. zahrnoval 142 227 knihovních jednotek, z toho 33 359 knih naučné literatury, 105 333 svazků beletristické literatury, 3 196 zvukových knih, 142 kartografických dokumentů a 198 stolních her. Knihovna nakupuje 114 titulů periodik.

Na doplňování knihovního fondu bylo v roce 2025 vynaloženo 738 572 Kč, na doplnění výměnného fondu bylo z dotace Královéhradeckého kraje a z příspěvků obcí vynaloženo 556 269 Kč.

I v roce 2025 jsme z projektu Ministerstva kultury ČR „Česká knihovna“ získali aktuální tituly českých autorů. Z nabízených darů od čtenářů a autorů vybíráme vhodné tituly pro náš knihovní fond. Vzhledem k tomu, že naše knihovna plní regionální funkce, snažíme se o co nejkomplexnější doplňování fondu regionální literatury. U některých časopisů a sborníků jsou zpracovávány analytické záznamy článků a statí. Čtenáři jsou o nových přírůstcích knihovního fondu informováni prostřednictvím on-line katalogu, facebooku a instagramu.

V roce 2025 bylo z knihovního fondu vyřazeno 7 395 knihovních jednotek. Jednalo se především o duplicitní, zastaralé a poškozené knihy ze skladu výměnných souborů a z pobočky v Horním Starém Městě.

Přírůstky knihovního fondu jsou zpracovávány podle platných katalogizačních pravidel RDA. Při katalogizaci využíváme databázi autorit NK ČR a Souborný katalog ČR a zároveň do nich přispíváme. Průběžně probíhají opravy a redakce v katalogu knihovního fondu, zejména redakce rejstříků věcných i jmenných autorit a jejich harmonizace se systémem autorit NK ČR. V Souborném katalogu ČR provádíme aktualizaci odběru periodik v naší knihovně.

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

Bohatá nabídka kulturních a vzdělávacích aktivit je dlouhodobě prioritou naší instituce. V roce 2025 jsme pro širokou veřejnost připravili celkem 292 pořadů, jichž se zúčastnilo 5 448 návštěvníků. S průměrnou četností jedné akce na každý pracovní den se knihovna stala vyhledávaným místem pro setkávání i smysluplné trávení volného času.

1) Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro dospělé

Kulturní program pro dospělé návštěvníky se odehrává v inspirativním prostředí naší studovny. Ačkoliv jsme limitováni absencí velkého přednáškového sálu a kapacita každého setkání je omezena na maximálně 40 osob, právě tento rozměr nám umožňuje vytvářet jedinečnou, komorní atmosféru. Akce v knihovně se tak stávají místem pro bližší kontakt mezi přednášejícími a publikem, což naši hosté velmi oceňují.

I přes prostorové limity se nám v roce 2025 podařilo připravit bohatou mozaiku pořadů, které se setkaly s velkým ohlasem. Výčet všech uskutečněných akcí následuje, přičemž atmosféru jednotlivých setkání autenticky dokresluje fotogalerie, která je nedílnou přílohou této výroční zprávy.

JEDNORÁZOVÉ KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

Leden

Po stopách Čechů ve světě – Přednáška historika a politologa Martina Nekoly. Jednalo se o besedu o našich krajanech, kteří v různých obdobích a za různých okolností byli nuceni opustit domov. Rozutekli se do celého světa a dokázali v něm neuvěřitelné věci.

Jak můžeme pomoci rodinám pečujícím o děti se zdravotním postižením? – Přednáška Mirky Červinkové, ředitelky Centra Orion, které je od roku 2021 zprostředkující organizací homesharingu v celém Královéhradeckém kraji, a speciální pedagožky Ivy Pechancové. Akce nám umožnila dozvědět se více o homesharingu, moderní formě solidární podpory rodin pečujících o děti se zdravotním postižením.

Nic není nemožné: Americký sen – Cesta za mé vlastní hranice – Přednáška handicapovaného cestovatele Jakuba Greschla. Cílem bylo ukázat lidem nejen cestu po nádherné destinaci, ale především cestu k motivaci, důležitost vzdělání a také cestu za své vlastní hranice.

Únor

Odezírání (workshop) – Přednáška pro všechny, kteří pociťují ztrátu sluchu, i pro ty, kteří chtějí lidem se ztrátou sluchu lépe porozumět. Návštěvníci se dozvěděli, jak přistupovat k odezírání ze rtů, jaké jsou podmínky pro jeho úspěšné zvládnutí, a v rámci workshopu si čtení ze rtů prakticky vyzkoušeli.

Pinot Noir tour 2025 – Unikátní večer propojující autorské čtení, koncert a degustaci vín. Programem provedli tvůrci básnického sborníku Pinot Noir: Filadelfo Giuliano, Václav Franc, Martin Vídenský, Radek Vohlídka a Jiří Raichl. O hudební doprovod se postaralo trio Pinotaj v čele s Kamilou Škvrnovou, která je rovněž spoluautorkou sborníku.

Březen

Hrady a zámky severovýchodních Čech (3. část) – Další z cyklu přednášek Milana Záliše, pracovníka návštěvníckého provozu státního zámku Ratibořice. Posluchači se seznámili s historií a majiteli hradů a zámků v regionu, přičemž výklad byl doplněn o promítání zajímavých obrázků a fotografií.

Setkání se spisovatelem Františkem Niedlem – Beseda určená zejména pro příznivce historických a detektivních románů. Součástí setkání bylo promítání fotografií z autorova osobního života, čímž nám přiblížil svou osobu i spojitost s vlastní tvorbou. Pohovořil o tom, co ho k psaní vedlo, a představil výběr ze svého díla.

Duben

Bylinky nás léčí – Beseda s Ing. Martinou Hlouškovou, bylinkářkou a majitelkou rodinné firmy Bylinné sirupy z Kladského pomezí. Součástí přednášky bylo nejen povídání o bylinkách a jejich léčivých účincích, ale také prezentace a prodej bylinných sirupů.

Ověřování informací hrou – Workshop pro seniory a starší dospělé, při kterém jsme si zábavnou formou ukázali, jak může každý z nás zvládnout rozlišit falešné informace od těch skutečných.

Toulky podkrkonošskou minulostí 2 – Beseda s autorem Radkem Drahným, který posluchačům představil druhý díl své publikace Toulky podkrkonošskou minulostí.

Kniha o Kladském pomezí – Komentované promítání fotografií autora Jana Ježka, který posluchače provedl tím nejzajímavějším z krajiny našeho domova. V rámci přednášky představil své publikace Kniha o Kladském pomezí a Kniha o Kladském pomezí 2, které bylo možné na místě zakoupit za zvýhodněnou cenu.

Květen

Hraničářka (beseda a autorské čtení) – Autorka Kristýna Řeháková, rodačka z Trutnova, nám představila svoji prvotinu Hraničářka. V této autobiografické knize vypráví o svém životě, který byl a nadále bude ovlivněn diagnózou hraniční porucha osobnosti.

Alergie a letní homeopatická lékárnička – Beseda Mgr. Kamily Wiležinské, P.G.Hom., homeopatky s třicetiletou praxí. Návštěvníky provedla možnostmi homeopatické samoléčby při alergii a akutních letních potížích. Dozvěděli jsme se, jak si vybavit homeopatickou lékárničku a jak pomoci sobě i dětem bez zbytečné chemie.

Červen

Jak se stát úspěšným spisovatelem a jak se jím zaručeně nestát – Beseda se spisovatelem fantasy literatury Zdeňkem Žemličkou, rodákem z Trutnova. Autor pětidílné románové série Vlčice hovořil o významu talentu, inspirace, životních zkušeností a vzdělání. Posluchači se dozvěděli zajímavosti o vztazích s nakladateli, o recenzích i fanoušcích a nahlédli do světa žánrů fantasy, sci-fi a hororu z pohledu zkušeného spisovatele.

Září

Tariel – z ohně zrozená – Setkání se Zdeňkem Pelikánem, rodákem z Vrchlabí, který představil svou debutovou fantasy knihu. Příběh zavedl posluchače do světa Avandoru k hrdince Tariel a drakům. Návštěvníci vyslechli ukázky z knihy, dozvěděli se více o procesu jejího vzniku a diskutovali s autorem o jeho inspiraci.

Albrecht z Valdštejna – zemský škůdce markrabství moravského – Přednáška k 400. výročí jmenování Albrechta z Valdštejna generalisimem císařských vojsk. Tuto pozoruhodnou postavu, přesahující rámec českých dějin, nám přiblížil vyškovský historik a spisovatel Josef Špidla.

Já a moje panoptikum (beseda pro seniory) – Mgr. Alena Křivská, kronikářka města Trutnova, představila knihu RNDr. Ladislava Křivského, svého tchána a světoznámého astronoma. Akce se konala u příležitosti svátku seniorů a 100. výročí narození autora (8. 12. 2025). Posluchači se seznámili s veselými příhodami a vtipnými povídkami, které autor sesbíral během své vědecké kariéry v Ondřejově.

Noc literatury – Knihovna se zapojila do celostátního projektu jedinečným literárním večerem. Herečka Anna Veselá četla z románu Dcerka od Tamary Dudy – silného příběhu o válce a odvaze. Čtení probíhalo v cyklech od 17:00 do 22:00 hod. a v 18:00 hod. bylo zajištěno tlumočení do českého znakového jazyka.

Říjen

Putování za kamennými (smírčími) kříži v Podkrkonoší – Beseda historika a archeologa Martina Witkowského, který odpověděl na otázky týkající se prastarých monolitů ve tvaru křížů, jež po staletí ožívají kulturní krajinu Evropy.

Esenciální oleje: Síla přírody v kapce – Beseda s Andreou Beranovou o účincích koncentrovaných výtažků z rostlin. Posluchači se dozvěděli, jak se oleje získávají a jak je bezpečně používat v každodenním životě. Součástí byla i praktická ukázka, kde si návštěvníci mohli oleje sami vyzkoušet a přivonět k jejich vůním.

Listopad

Když pašeráci byli pašáci – Přednáška Richarda Švandy, pracovníka Regionálního muzea v Náchodě a správce Pevnosti Dobrošov. Posluchače zavedla do světa pašeráctví, kde rozhodovala odvaha a znalost terénu. Autor se zaměřil na dějiny 1. poloviny 20. století v kontextu vojenské historie našeho regionu.

Listopadové poetické setkání – Vystoupení básníků Radka Vohlídky, Martina Vídenského, Víta Daniela Kolngera a Filadelfa Giuliana za hudebního doprovodu hudebníka a básníka Fousáče.

Francie – Švýcarsko – Itálie – Rakousko 2024 – Cestopisná přednáška PaedDr. Libora Turka s projekcí snímků o měsíční cestě alpským regionem, krásami Alp a Azurovým pobřežím.

Drátování (workshop) – Dílna drátenice Martiny Güntherové, která účastníky seznámila s touto výtvarnou technikou umožňující vyjádřit cit pro detail a příběh. Každý účastník si odnesl vlastní originální výrobek.

Prosinec

Dámský krejčí (projekce) – Záznam klasické frašky Georgese Feydeaua o následcích protáhnutého flámu. Hru v podání Činoherního klubu (Ondřej Sokol, Jaromír Dulava, Radek Holub a další) si diváci vychutnali v prostorách studovny.

Předvánoční setkání seniorů – Tradiční setkání v knihovně s hudebním doprovodem Josefa Vavříka, který návštěvníkům zahrál na harmoniku k příjemnému svátečnímu posezení.

Hrady a zámky severovýchodních Čech (4. část) – Další část cyklu přednášek Milana Záliše. Návštěvníci se dozvěděli další historické zajímavosti o majitelích a osudech šlechtických sídel, opět doplněné o bohatou obrazovou dokumentaci.

STACIONÁŘ MEZI MOSTY

Důležitou součástí naší komunitní činnosti jsou pravidelná měsíční setkání se seniory ze Stacionáře Mezi mosty Trutnov, která se konají přímo v prostorách knihovny. Tato setkání jsou zaměřena na podporu mezigeneračního dialogu, aktivního stárnutí a sociálního začlenění seniorů do veřejného života. Program je koncipován tak, aby skrze společné čtení, různorodé kulturní aktivity a diskuse nad aktuálními společenskými tématy stimuloval duševní činnost návštěvníků a zároveň přispíval k posilování komunitních vazeb v našem městě.

2) Přehled kulturních a vzdělávacích akcí v dětském oddělení

Oddělení pro děti je v naší knihovně místem, kde se přirozeně propojuje svět literatury, vzdělávání a kreativní zábavy. Naším hlavním posláním je podporovat čtenářství již od raného věku a pěstovat v dětech pozitivní vztah ke knihám i k celoživotnímu vzdělávání. Dětské oddělení tak zdaleka není jen místem pro půjčování knih, ale živým prostorem pro setkávání, objevování a rozvoj dětské fantazie. V průběhu roku 2025 jsme zde uspořádali celkem 180 kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 3 974 dětí a mládeže. Programová nabídka zahrnovala akce pro mateřské, základní, střední i speciální školy a dále řadu programů určených pro individuální čtenáře a návštěvníky z řad široké veřejnosti.

PRAVIDELNÉ AKCE

Povídálci

Naše knihovna je aktivně zapojena do mezinárodního projektu Bookstart – S knížkou do života, jehož hlavním cílem je rozvíjet vztah ke knihám a čtenářství již od narození. V Trutnově tento projekt realizujeme formou klubíku Povídálci. Jedná se o pravidelná měsíční setkání určená pro nejmenší děti od dvou let v doprovodu rodičů. Program každého setkání je pečlivě přizpůsoben věku i aktuálnímu počtu přítomných dětí. V rámci klubíku se děti seznamují s novinkami v knižní produkci, užívají si společné čtení, říkadla a básničky doprovázené pohybem, tematické tvůrčí aktivity, didaktické hry a společně strávený čas. Součástí programu bývá také malá dílnička inspirovaná právě přečteným pohádkovým příběhem. V roce 2025 proběhlo celkem 10 těchto setkání, kterých se zúčastnilo 95 malých i velkých návštěvníků.

Dráček

Klubík Dráček je určen pro děti ve věku od 7 do 12 let a probíhá pravidelně jednou měsíčně. Setkání se nesou v klidné, přátelské atmosféře a jsou zaměřena na harmonický rozvoj čtenářství i tvořivosti. Každý program obvykle zahajujeme společným čtením, kdy děti naslouchají ukázkám z vybraných knih nebo samy předčítají krátké texty. Následuje diskuse o příběhu, postavách a hlavních tématech, což pomáhá rozvíjet jejich představivost, schopnost vyjadřování a porozumění textu. Druhá část setkání patří tematické tvořivé dílničce, která navazuje na přečtený příběh. Děti se zde věnují kresbě, výrobě dekorací či zkoušení různých výtvarných technik, přičemž hlavní důraz klademe na vlastní nápady a radost z tvoření. Dráček tak nejen

podporuje vztah ke knihám a rozvíjí jemnou motoriku, ale nabízí i cenný prostor pro setkávání dětí s podobnými zájmy. V roce 2025 se klubík uskutečnil celkem desetkrát a navštívilo jej 41 dětí.

Klub Dráček

fotoohlednutí

JEDNORÁZOVÉ AKCE

Besedy a vzdělávací programy

Oddělení pro děti nabízí školským zařízením koncepční spolupráci, která efektivně doplňuje školní výuku a zaměřuje se na rozvoj čtenářské gramotnosti, kreativity i schopnost práce s informacemi. Veškeré programy jsou metodicky přizpůsobeny věku žáků a přímo navazují na rámcové vzdělávací programy. Pracovnice dětského oddělení mají pro jednotlivé stupně vzdělávání připraveny specifické okruhy besed.

Pro mateřské školy jsou určeny programy zaměřené na první seznámení s knihovnou. Patří sem lekce Poprvé do knihovny, tematické besedy o původu pohádek a známých pohádkových postavách, nebo vyprávění o světě Krtečka či příbězích Boba a Bobka. Velmi oblíbené je také zážitkové čtení s knížkou dle aktuálního výběru.

Žáci prvního stupně základních škol se v rámci knihovnických lekcí seznamují s chodem instituce a literárními žánry, jako jsou pohádky, pověsti a bajky. Součástí výuky je i praktický nácvik vyhledávání v online katalogu a doporučení vhodné četby. Vrcholem spolupráce s nejmladšími žáky je slavnostní Pasování prvňáčků na čtenáře, které se tradičně koná v měsících květnu a červnu.

Pro druhý stupeň základních škol jsou připraveny pokročilejší lekce informačního vzdělávání se zaměřením na online katalog. Literární besedy se zde věnují specifickým žánrům, jako je fantasy a sci-fi literatura, nebo hlubšímu rozboru literárních druhů. Knihovna rovněž nabízí prostor pro skupinové práce propojující literaturu s biologií, zeměpisem a dalšími předměty.

Studentům středních škol jsou určeny specializované lekce informačního vzdělávání. Tyto programy jsou zaměřeny na efektivní práci s katalogem, pokročilé vyhledávání informací a komplexní přehled služeb, které knihovna studujícím nabízí. Mimo tento standardní výčet je knihovna připravena po předchozí dohodě vypracovat a realizovat programy „na míru“ podle aktuálních potřeb a specifických požadavků výuky jednotlivých pedagogů.

Pasování prvňáčků na čtenáře

Pasování prvňáčků na čtenáře je slavnostní a hravá událost, kterou pracovnice oddělení pro děti připravují pro žáky na sklonku jejich první školní docházky. Tato akce slouží jako symbolické završení jejich úvodních kroků do světa literatury. Celý program probíhá v pohádkovém duchu pod vedením královny Abecedky První a paní Šaškové. Zatímco královna dětem představuje vznešený svět písmen a slov, paní Šašková vnáší do programu humor a hravost, čímž vytváří kouzelnou a uvolněnou atmosféru.

V průběhu programu musí děti splnit tři tematické úkoly, za jejichž úspěšné zdolání získá celá třída 3 zlaté klíče od království pohádek. Prvním úkolem je přinést ke královskému dvoru symbolické dary, například vlastnoručně vyrobená písmena či první knížky. Druhý úkol prověřuje pohotovost dětí při plnění „rytířských“ výzev a kvízů zaměřených na znalost abecedy. Poslední zkouškou je čtenářský souboj, při kterém děti prokazují svou dovednost přečtením krátkého textu.

Vyvrcholením celého setkání je samotný akt pasování. Po složení čtenářského slibu jsou děti lehkým dotykem meče pasovány na „rytíře čtenářského řádu“. Na památku tohoto významného dne si odnášejí pamětní list a drobný dárek či svou první „oficiální“ knihu. Hlavním cílem akce není hodnocení výkonu, ale oslava radosti z nově nabyté dovednosti. Pasování posiluje sebevědomí dětí, buduje v nich pozitivní vztah ke knihám a motivuje je k dalšímu čtení. Zároveň tato tradice slouží jako významný prvek v propojení školy a knihovny. V roce 2025 se uskutečnilo celkem 8 těchto slavnostních akcí, během nichž bylo na rytíře čtenářského řádu pasováno 175 dětí.

PASOVÁNÍ

ZŠ KPT. JAROŠE TRUTNOV
třída 1. B

prošáčku na čtenáře

Noc s Andersenem

Noc s Andersenem patří k nejoblíbenějším čtenářským akcím pro děti ve věku od 7 do 12 let. V roce 2025 se toto noční dobrodružství uskutečnilo v termínu od pátku 28. března (od 19:30 hod.) do sobotního rána 29. března (do 8:00 hod.). Celý program se tentokrát nesl v tajuplném duchu podtitulu „Čarodějnický rej“. Pro účastníky byla připravena noc plná her a objevování, během níž děti plnily rozmanité úkoly zahrnující hádanky, kvízy a šifry. Nedílnou součástí programu bylo společné předčítání a poslech pohádek, které doplňovala tematická tvořivá dílna. Tato tradiční akce úspěšně propojuje zážitek z netradičního pobytu v knihovně s podporou dětského čtenářství a fantazie.

NOC S ANDERSENEM ČARODĚJNICKÝ REJ

Odpoledne s deskovými hrami

V říjnu 2025 uspořádalo oddělení pro děti tematické odpoledne věnované deskovým hrám. Akce nabídla prostor pro rozvoj logického myšlení, strategie a férového soutěžení v přátelském kolektivu. Tohoto herního odpoledne se zúčastnilo celkem 17 aktivních hráčů, kteří měli možnost vyzkoušet si různé herní tituly.

Betlémské putování

V prosinci 2025 se Městská knihovna v Trutnově zapojila do celoměstského předvánočního projektu s názvem Betlémské putování. Knihovna se stala jedním ze stanovišť, na kterém si návštěvníci mohli vyzvednout postavičku do svého domácího betlému. Při této příležitosti byl pro děti i dospělé připraven doprovodný program, který zahrnoval poslech vánočních pohádek a speciální nabídku knih se sváteční a zimní tematikou, což přispělo k navození klidné adventní atmosféry v naší knihovně.

Vánoční dílna

Během adventního období připravilo oddělení pro děti tematickou tvořivou dílnu, která návštěvníkům nabídla možnost zpříjemnit si čekání na Vánoce vlastní tvorbou. Zájemci si mohli vyrobit originální vánoční dekorace z plyšových drátků a vlastnoručně připravit vánoční přáníčka. Tato aktivita podpořila u dětí zručnost a kreativitu a zároveň přispěla k sváteční výzdobě jejich domovů.

3) Přehled kulturních a vzdělávacích akcí v pobočce Horní Staré Město

Pobočka Horní Staré Město plní roli důležitého kulturního a komunitního centra v této části města. V roce 2025 zde bylo uspořádáno celkem 57 kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 539 návštěvníků. Klíčovou aktivitou pobočky je systematická práce s nejmladší generací a úzká spolupráce s místními vzdělávacími institucemi.

Pobočku pravidelně navštěvovaly děti z mateřských škol Srdíčko (třídy Motýlci a Myšičky), Čtyřlístek, Pohoda a Meluzínek. Dále do pobočky pravidelně docházeli žáci ze školní družiny při Základní škole Mládežnická. Velmi si ceníme také spolupráce se Speciální mateřskou školou Horská a žáky ze Základní a speciální školy Horská, pro které knihovna představuje důležitý prostor pro rozvoj.

Pro nejmenší děti a jejich rodiče byla určena pravidelná měsíční setkání pod názvem Moje kamarádka knížka. Tato setkání jsou zaměřena na budování prvního vztahu k literatuře a podporu raného čtenářství v rodinách. Pobočka se v roce 2025 také zapojila do celostátního projektu Noc s Andersenem, který dětem zprostředkoval nezapomenutelný zážitek spojený s knihami a dobrodružstvím.

NOC S ANDERSENEM V POBOČCE HSM

KNÍŽKA NEJLEPŠÍ KAMARÁD

FOTO *ohlédnutí*

SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST

Městská knihovna v Trutnově plní roli knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí, a to na základě smlouvy o zajištění výkonu regionálních funkcí uzavřené se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové. V rámci této činnosti jsme v roce 2025 poskytovali odborné služby 47 evidovaným veřejným knihovnám a dále knihovnám jiných sítí (školním, muzejním a archivním). Výkon těchto služeb je financován z účelové dotace poskytnuté Královéhradeckým krajem na základě smlouvy č. 24RGI01-0185.

1) Cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2025

Městská knihovna v Trutnově jako pověřená knihovna zajišťuje regionální funkce s primárním cílem rozvíjet a podporovat knihovnické služby v městských a obecních knihovnách trutnovského regionu. Mezi klíčové činnosti v této oblasti patřilo v roce 2025 zejména provádění revizí knihovnických fondů, metodická podpora jejich pravidelné aktualizace a zajišťování cirkulace výměnných souborů. Knihovna rovněž poskytovala rozsáhlou poradenskou a konzultační činnost, která zahrnovala pomoc s přípravou žádostí o dotace a granty či jednání se zřizovateli jednotlivých knihoven.

Na zajištění výkonu těchto funkcí v roce 2025 poskytl Královéhradecký kraj finanční prostředky v celkové výši 1 724 700,00 Kč, přičemž tato částka byla plně vyčerpána v souladu s jejím určením. V rámci organizační struktury regionu došlo v průběhu roku ke zrušení Obecní knihovny ve Vítězně – Huntířově. Personální zajištění výkonu regionálních funkcí v okrese zůstalo stabilní a beze změn.

Významnou součástí spolupráce je spolufinancování nákupu knihovnického fondu do výměnných souborů. V uplynulém roce na tento účel přispělo celkem 36 obcí úhrnnou částkou 137 600 Kč. Všechny participující obce obdržely v listopadu řádné vyúčtování prostřednictvím datových schránek a následně jim byly doporučenou poštou zaslány návrhy smluv pro rok 2026. Tyto smlouvy jsou s obcemi uzavírány individuálně na základě vzájemné dohody, a to buď formou dotační, nebo darovací smlouvy.

2) Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

Metodická, poradenská a konzultační činnost

V roce 2025 se poradenská činnost soustředila především na oblast katalogizace, výpůjčních procesů a aktualizaci fondů, ale také na plánování modernizace interiérů, o kterou požádaly knihovny ve Dvoře Králové nad Labem, Pilníkově a Rtyni v Podkrkonoší. Významným tématem byl rozvoj webových stránek knihoven jako klíčového nástroje pro digitální komunikaci. V rámci metodiky bylo navštíveno 40 knihoven, proběhlo 41 metodických návštěv a bylo poskytnuto 172 odborných konzultací. Velký důraz byl kladen na projekt Bookstart – S knížkou do života, do kterého se nově zapojilo 7 knihoven. Pověřená knihovna rovněž metodicky vedla knihovnu v Dolní Kalné, která byla nominována do krajského kola soutěže Knihovna roku 2025.

Vzdělávání knihovníků, odborné porady a IT služby

Pro knihovníky regionu byly uspořádány vzdělávací akce s celkovou účastí 37 pracovníků ze 34 knihoven. Proběhly dva workshopy „Čtení není lenošení“ s PhDr. Hanou Holubkovovou a odborné školení k portálu Knihovny.cz pod vedením Hany Hornychové ze Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. Cílem bylo zvýšit povědomí o tomto portálu, aby knihovníci mohli službu efektivně zprostředkovat svým uživatelům. V oblasti informačních technologií jsou všechny knihovny v okrese plně automatizované a využívají cloudová úložiště poskytovatelů systémů, díky čemuž nebyl v roce 2025 vyžadován žádný servisní zásah. Knihovny v Trutnově a ve Dvoře Králové nad Labem jsou aktivně propojeny s portálem Knihovny.cz.

Budování, revize a aktualizace knihovnických fondů

Pověřená knihovna spravuje výměnný fond v celkovém rozsahu 56 226 svazků. V roce 2025 bylo nakoupeno 2 150 nových knih, z čehož 1 569 jednotek bylo pořízeno z dotace kraje a 581 z prostředků obcí. Pro 22 obcí,

kteře nakupují fond z vlastních rozpočtů, jsme odborně zpracovali dalších 1 099 knihovnických jednotek. Práce s fondy přímo v terénu byla velmi intenzivní; revize fondu proběhla v 9 knihovnách, kde bylo zrevidováno 20 956 svazků, a aktualizací fondu prošlo ve 29 knihovnách celkem 39 820 knihovnických jednotek.

		Soubory	Svazky
Výměnné fondy v obsluhovaných knihovnách celkem		186	11 900
z toho	první půjčení dokumentů	186	11 900
	prolongace	0	0

Podpora komunitních a vzdělávacích aktivit

Knihovny v regionu se stále více profilují jako komunitní centra a reagují na měnící se zájem o tištěné knihy rozšiřováním nabídky o e-knihy, audioknihy a bohatý doprovodný program. Většina knihoven aktivně spolupracuje s místními školami, pořádá Noc s Andersenem či cestopisné přednášky. Mezi příklady dobré praxe patří Městská knihovna Rtně v Podkrkonoší se svými kurzy pro seniory a trénováním paměti nebo Městská knihovna Úpice, která se zaměřuje na inkluzivní programy pro sociálně slabé a zrakově znevýhodněné spoluobčany. V některých menších obcích je však pořádání podobných akcí i nadále limitováno nedostatkem prostor či personálních kapacit.

Mezi příklady dobré praxe knihoven, které v regionu úspěšně plní komunitní roli, patří Městská knihovna Rtně v Podkrkonoší, která vyniká v systematické práci se seniory prostřednictvím Virtuální univerzity třetího věku a kurzů trénování paměti. Výrazné aktivity vykazuje také Městská knihovna Úpice, jejíž programová nabídka cílí na rodiny s dětmi, seniory a specificky se zaměřuje na sociálně slabé či zrakově znevýhodněné spoluobčany.

Servis automatizovaného knihovnického systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

V oblasti servisu automatizovaného knihovnického systému využívaného pro výkon regionálních funkcí nevyžadovala v roce 2025 žádná z knihoven pomoc pověřené knihovny. Tento stav je dán tím, že knihovny mají svá data uložena na externích serverech poskytovatelů svých systémů, čímž byla zajištěna jejich bezproblémová technická správa bez nutnosti našeho servisního zásahu.

3) Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2025

Regionální služby představují klíčový nástroj pro zajištění rovnoměrné úrovně knihovnických a informačních služeb napříč celým okresem. Díky této systematické podpoře mohou i malé obecní knihovny efektivně fungovat, rozvíjet se a poskytovat svým komunitám kvalitní servis, aniž by byly zásadně limitovány nízkými rozpočty nebo nedostatkem vlastního odborného personálu.

V posledních letech registrujeme nejvýraznější zájem o metodickou pomoc při vypracování žádostí o dotace z dotačního programu Královéhradeckého kraje s názvem „Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven“. Tato forma podpory se ukazuje jako doposud nejefektivnější cesta k modernizaci či úplné rekonstrukci knihovnických prostor. Cílem je vytvářet pro uživatele příjemné a atraktivní prostředí, které vybízí k návštěvě, a zároveň zajistit knihovnickům odpovídající a přívětivé pracovní zázemí.

Hlavní vizí pro rok 2026 zůstává i nadále aktivní pomoc zřizovatelům v malých obcích s přípravou dotačních žádostí na modernizaci prostor i techniky. Současně se budeme soustředit na širší zapojení regionálních knihoven do projektu Bookstart, aby se podpora čtenářství dostala k co největšímu počtu rodin v celém trutnovském regionu.

ROZBOR HOSPODAŘENÍ

Rozpočet knihovny je tvořen příspěvkem od zřizovatele (9.155.000 Kč), příspěvkem na regionální funkce z rozpočtu kraje (1.724.700 Kč), dotacemi od obcí (výhradně na nákup knihovního fondu ve výši 137.600 Kč), vlastními příjmy (5546.805 Kč), zúčtováním transferu do výnosu (42.434,55 Kč). Celkem tedy knihovna v roce 2025 hospodařila s částkou 11.606.539,55 Kč. Výsledek hospodaření byl +200.500,23 Kč.

Zhodnocení dodržení stanoveného objemu prostředků na platy

<u>k 31.12.2025</u>	<u>v Kč</u>	<u>v tis. Kč</u>
rozpočet-limit	6 045 000,00	6 045,00
čerpání mzdových prostředků	-6 032 329,00	-6 032,32
nevyčerpaný MF	12 671,00	12,68
čerpání OON	12 940,00	12,94
čerpání náhrad DPN	27 578,00	27,58

Průměrný počet pracovníků

a/ fyzický stav	14,00
b/přepočtený stav	13,25
průměrný plat	37.939,18 Kč

Důležité údaje pro zhodnocení činnosti organizace

Rozpočet 2025	<u>plán</u>	<u>příjmy skut.</u>	<u>náklady skut.</u>	<u>výpočet VH</u>
<u>Výpočet VH</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>x</u>
příspěvek od zřizovatele	9 155 000,00	9 155 000,00	9 543 597,50	-388 597,50
příspěvek na regionální činnost	1 724 700,00	1 724 700,00	1 724 841,82	-141,82
příspěvky od obcí na knihy	139 600,00	129 900,00	129 900,00	0,00
dary od obcí na knihy	0,00	7 700,00	7 700,00	0,00
vlastní příjmy	510 000,00	546 805,00	0,00	546 805,00
odpisy z transferu na poř. DM	43 000,00	42 434,53	x	42 434,53
C e l k e m = VH	11 572 300,00	11 606 539,53	11 406 039,32	200 500,21

Pracovníci

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců činil 13,25. Nedošlo k žádnému pohybu.

Všichni zaměstnanci se účastnili různých školení, která probíhala buď on-line formou nebo prezenčně. Počet hodin profesního vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny – 384 hodin. Standard vzdělávání splnilo 8 zaměstnanců. Pracovnice oddělení pro děti uspořádala pokračující seminář pro knihovníky Literatura pro děti a mládež.

TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V roce 2025 byla zajišťována průběžná správa a údržba veškerého technického vybavení knihovny. Pozornost byla věnována pravidelným revizím a drobné údržbě přístrojů i zařízení tak, aby byl zajištěn jejich bezproblémový a bezpečný provoz. Celkové náklady vynaložené na opravy a údržbu v tomto roce činily 18 636,60 Kč.

V rámci obnovy a modernizace interiéru i technického zázemí pořídila knihovna v roce 2025 nové vybavení. Pro prezentační účely byly zakoupeny 4 vitríny a do administrativního zázemí 2 kancelářské židle a 1 psací stůl. Technické vybavení bylo posíleno o nový monitor a notebook. Významnou investicí bylo dovybavení skladu výměnných souborů, kde bylo instalováno 7 nových knihovnických regálů, což přispělo k efektivnější organizaci fondu určeného pro regionální funkce.

V souladu s plánovanou obnovou a s ohledem na technický stav nebo zastaralost byly v průběhu roku z evidence vyřazeny následující předměty: kopírovací stroj, zabezpečovací zařízení PENTOR, jedna PC sestava a psací stůl.

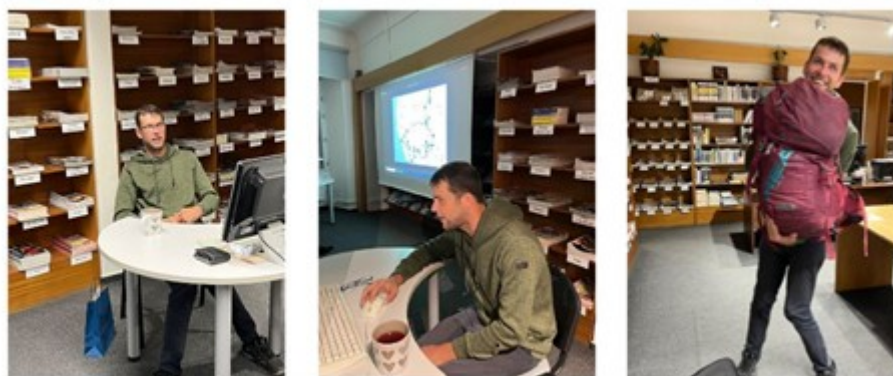
POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ DLE ZÁKONA Č. 106/99 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

Stav ke dni 31.12.2025

V roce 2025 nebyla podána žádná žádost týkající se zákona 106/1999 Sb., O svobodném přístupu k informacím, v platném znění.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

1) Fotogalerie – kulturní a vzdělávací akce pro dospělé

FOTOOHLÉDNUTÍ
Nic není nemožné!!!
Jakub Greschl

Home Sharing

Fotoohlédnutí

TICHÝ SVĚT

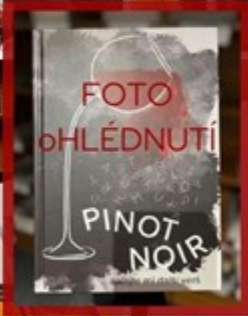
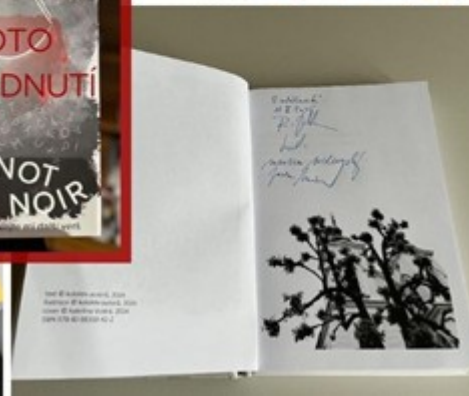
ODEZÍRÁNÍ

workshop

Fotoohlédnutí

SETKÁNÍ
SE
SPISOVATELEM
**FRANTIŠKEM
NIEDEM**
FOTOOHLÉDNUTÍ

**BYLINKY NÁS
LÉČÍ**
FOTOOHLÉDNUTÍ

FotoOhlédnutí

Alergie a letní
homeopatická lékárnička

ZDENĚK PELIKÁN
KNIHA
„TARIEL – Z OHNĚ
ZROZENÁ“

FOTO
OHLEDNUTÍ

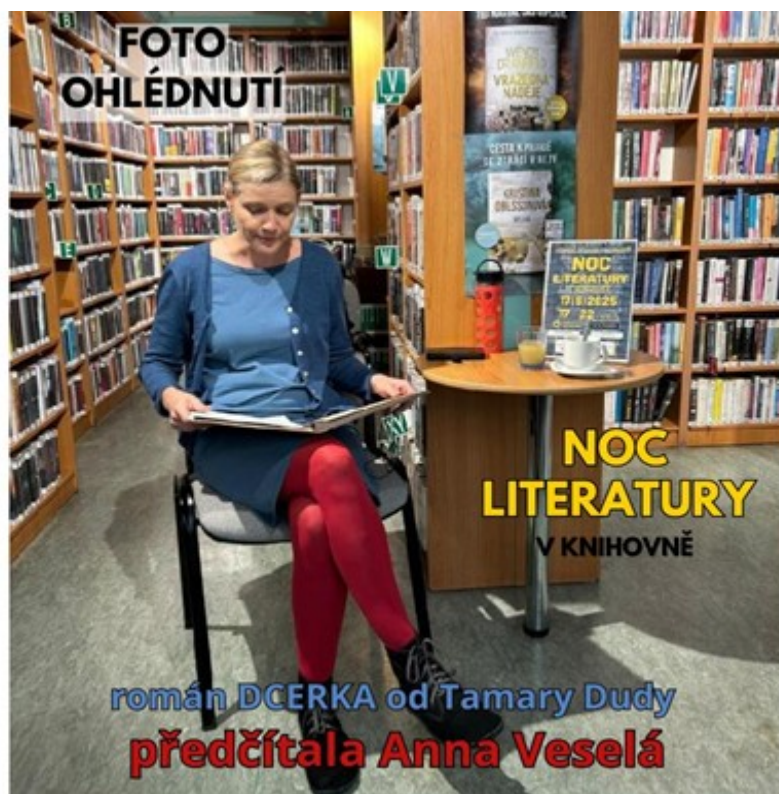

Foto Ohlédnutí

**JÁ A MOJE PANOPTIKUM
BESEDA PRO SENIORY**

Mgr. Aleny Křivské
o knize RNDr. Ladislava
Křivského

- 1. ŘÍJNA
- V 10:00 HODIN
- VE STUDOVNĚ

**ESENCIÁLNÍ OLEJE
- síla přírody v kapce
Beseda
s Andreou Beranovou**

Foto Ohlédnutí

FOTOOHLÉDNUTÍ
 Putování za kamennými (smířčími)
 kříži v Podkrkonoší
Beseda
 historika a archeologa
Martina Witkowského

Foto Ohlédnutí

**KDYŽ PAŠERÁCI
 BYLI PAŠÁCI**
 Přednáška
 Richarda Švandy

 V ÚTERÝ 4. LISTOPADU
 V 17 HODIN
 VE STUDOVNĚ

Foto Ohlédnutí

Cestopisná přednáška s projekcí snímků
**FRANCIE-ŠVÝCARSKO-
 ITÁLIE-RAKOUSKO 2024**

PaedDr. Libora Turka

♥ Listopadové poetické setkání

Foto Ohlédnutí

Foto Ohlédnutí

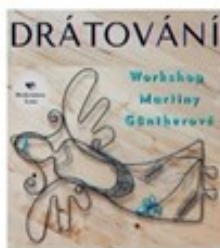

Foto Ohlédnutí

Fotoklubi

